

ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

За умов ринкової економіки, самостійності підприємств, їхньої відповідальності за результати діяльності виникає об'єктивна необхідність визначення тенденцій розвитку фінансового стану та перспективних фінансових можливостей. На вирішення таких питань і спрямовано фінансову стратегію підприємства.

Всебічно враховуючи фінансові можливості підприємств, об'єктивно оцінюючи характер зовнішніх та внутрішніх факторів, фінансова стратегія забезпечує відповідність фінансово-економічних можливостей підприємства умовам, які склалися на ринку товарів. Фінансова стратегія передбачає визначення довгострокових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення. Цілі фінансової стратегії мають підпорядковуватися загальній стратегії економічного розвитку та спрямовуватися на максимізацію прибутку та ринкової вартості підприємства. За розробки фінансової стратегії слід урахувати динаміку макроекономічних процесів, тенденцій розвитку вітчизняних фінансових ринків, можливостей диверсифікації діяльності підприємства.

Фінансова стратегія є основою конкурентних переваг підприємства. У процесі розробки фінансової стратегії особлива увага приділяється виробництву конкурентоспроможної продукції, мобілізації внутрішніх ресурсів, максимальному зниженню собівартості продукції, формуванню та розподілу прибутку, ефективному використанню капіталу підприємства, тощо. Важливе значення для формування фінансової стратегії має врахування факторів ризику. Фінансова стратегія розробляється з урахуванням ризику неплатежів, інфляційних коливань, фінансової кризи.

В умовах ринку підприємства, організації, фірми стикаються з різними фінансовими проблемами, тобто з цього з'являється необхідність передбачення майбутнього стану підприємства, а це можливо тільки при використанні фінансової стратегії діяльності підприємства.

Існує багато визначень терміну «фінансова стратегія». Найбільш точно його сутність викладена в наступній дефініції: фінансова стратегія - це визначення довгострокових фінансових цілей та завдань підприємства, що включають формування, управління та планування його фінансових ресурсів з метою підвищення вартості підприємства за умови забезпечення фінансової рівноваги.

Головною стратегічною метою фінансової стратегії є забезпечення підприємства необхідними і достатніми фінансовими ресурсами. Слід зауважити, що, теорія фінансової стратегії досліджує об'єктивні закономірності ринкових умов господарювання, розробляє способи і форми виживання в нових умовах, підготовки та ведення стратегічних фінансових операцій.

Ефективність фінансової стратегії досягається за умови:

- відповідності розробленої фінансової стратегії загальній стратегії підприємства ступеню узгодженості цілей, напрямків і етапів реалізації цих стратегій;
- узгодженості фінансової стратегії підприємства з прогнозованими змінами у зовнішньому підприємницькому середовищі;
- реалізації розробленої підприємством фінансової стратегії щодо формування власних і залучених зовнішніх фінансових ресурсів тощо.

Реалізація фінансової стратегії потребує постійного контролю на оперативному і стратегічному рівні. Контроль фінансової стратегії здійснюється з метою забезпечення прибутковості і ліквідності підприємства у короткостроковому періоді та з метою забезпечення зростання і підтримування позитивного іміджу (або виходу із кризи) у довгостроковому періоді. На рівні оперативного планування здійснюється контроль за бюджетуванням, відбувається пошук слабких місць та встановлюються причини відхилення від планових показників, забезпечується мотивація щодо прийняття ефективних поточних рішень. У межах стратегічного планування контроль передбачає розроблення альтернативних стратегій на підставі критичного аналізу змін внутрішніх та зовнішніх чинників, аналізування ефективності інноваційно-інвестиційних рішень тощо.

Таким чином, фінансова стратегія підприємства, охоплюючи всі сторони діяльності підприємства, що включає оптимізацію основних та оборотних засобів, управління капіталом, розподіл прибутку, безготівкові розрахунки, податковий менеджмент, політику в області цінних паперів. Перераховані складові фінансової стратегії визначають об'єкти фінансової стратегії. Об'єктами розробки і здійснення фінансової стратегії підприємства є доходи і надходження коштів, видатки і відрахування коштів, взаємовідносини з бюджетом і позабюджетними фондами, кредитні взаємовідносини.

Отже, обґрунтована фінансова стратегія є основою ефективної фінансової діяльності підприємства та важливим чинником забезпечення його конкурентоспроможності у перспективі. Фінансова стратегія повинна мінімізувати наслідки появи можливих ризиків і сприяти забезпеченню фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Список літератури

1. Бас Ю.В., Зикова Г.В. Теоретичні основи формування фінансової стратегії підприємства. *Наука й економіка*. 2016. № 1 (41). С. 73–77
2. Бучакчийська Ю.А. Теоретичні засади формування фінансових стратегій підприємства. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2014. № 4 (28). С. 118–121.
3. Гончаренко О. М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2015. № 1. С. 35-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2015_1_6. (дата звернення: 24.11.2020 р.).
4. Танклевська Н.С., Пашенко О.В. Побудова фінансової стратегії та її значення у конкурентному ринковому середовищі. *Наука й економіка*. 2014. № 4 (36). С. 50–56.